คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN DIGITAL ERA UNDER NONTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

[1]มาวิน จามรโชติ์ และ [2]ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์

[1]Mawin **Jamonchot** and [2]Ladawan **Petchroj**

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ประเทศไทย

Rajapruk University, Thailand.

[1]bboll490@gmail.com, [2]ladrojch@ gmail.com

Received :December 5, 2024; **Revised** :January 3, 2025; **Accepted** :January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .67- 1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD

---

[1] นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

[2] รองศาสตรจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศและอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในภาพรวมและรายด้าน ส่วนระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและด้านความเป็นผู้นำ ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study characteristics of school administrators in the Digital Era under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 2) to compare the opinions of school administrators and teachers on characteristics of school administrators in the Digital Era under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, age, education level, work experience, and school size. The sample consisted of 317 teachers under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire with content validity, IOC values between .67-1.00, a reliability value of .98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD. The results of the research were as follows: 1) characteristics of school administrators in the Digital Era under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level, in overall and particular aspects, ranking from the highest to the lowest mean: Leadership, Environmental management, Interpersonal relations, Knowledge and competence, Morality and Ethics, and Personality, and 2) the opinions of school administrators and teachers on characteristics of school administrators in the Digital Era, classified by gender and age were statistically significant at the level of .01 in overall, and particular aspects. The differential education level was statistically significant at the level of .01 in overall, and particular aspects, except for Personality and

Leadership, while the opinions of school administrators and teachers classified by the differential work experience and school size were not different.

Keywords: Characteristics, Characteristics of School Administrators, in Digital Era

บทนำ

ปัจจุบันยุคแห่งโลกาภิวัตน์และการเตรียมการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวิถีการใช้ชีวิต รวมถึงข้อมูลข่าวสาร การแข่งขัน ธุรกิจและการค้ายังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้คนไทยและเยาวชนไทยต้องเรียนรู้ให้ก้าวทันต่อกระแสโลกอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการขับเคลื่อนทิศทางความคิด และปรับเจตคติให้เข้าสู่ยุคสมัยใหม่ จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงการศึกษาไทยและบทบาทของผู้นำทางการศึกษาไทย โดยนำแนวคิดการบริหารจัดการสารสนเทศยุคใหม่ และนำไปบูรณาการร่วมกับการทำงานในองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรให้ทันสมัยและก้าวทันกระแสโลก สอดรับต่อการบริการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและประหยัดงบประมาณ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยนำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือ ส่งเสริม สนับสนุน มุ่งเน้นให้มีโครงสร้างพื้นฐานกระจายไปยังประชาชนทุกภาคส่วนให้มีความรู้ และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในการสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริม พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล มุ่งหวังให้ได้รับโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสำหรับคนไทย ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาตอบสนองต่อการพัฒนาเพื่อให้เข้าถึง การให้บริการ ความเท่าเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาครัฐมีหน้าที่สนับสนุนให้จัดการศึกษาดังกล่าว ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร พบว่า เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการดำเนินงาน โดยผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถในการขับเคลื่อนองค์กร สร้างความเชื่อมั่น และส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ กุลนที ทองจันทร์ (2562) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น ต้องเป็นผู้นำยุคสมัยที่วิสัยทัศน์กว้างไกล มองเห็นถึงการพัฒนาได้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีทักษะ เสริมสร้างบทบาทในการบริหารงานให้

มีประสิทธิภาพ และมีมีคุณภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เพื่อนร่วมงานและหน่วยงานทางการศึกษา ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนสู่การพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ (เอกชัย กี่สุขพันธ์ 2559) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) พร้อมทั้งศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในการนำ (ICT) เข้ามาเปลี่ยนแปลงควบคู่กับการบริหารงาน เพื่อให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และก้าวทันต่อยุคสมัยแห่งเทคโนโลยี

ในยุคดิจิทัลการเตรียมการศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จัดหลักสูตรให้ครอบคลุมเสริมจุดอ่อน พัฒนาจุดแข็งนำนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนระบบแบบประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะการพัฒนาให้คิดเป็น อ่านออก วิเคราะห์ได้ตามยุคดิจิทัล ต้องเริ่มจากการอบรม พัฒนาครูและบุคลากรอบรมครูให้ตรงกับความต้องการ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาได้อย่างถูกต้องและสร้างขวัญและกำลังใจ แก่ครูผู้สอนที่มีความเป็นเลิศด้านการสอน พร้อมทั้งยกย่องชมเชยเป็นการให้กำลังใจแก่บุคลากรให้มีแรงผลักดันในการขับเคลื่อนองค์กรให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนคุณลักษณะใหม่ มีทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการบริหาร เพื่อให้เข้ากับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปเท่าทันต่อกระแสโลกในยุคศตวรรษที่ 21 (พสุ เดชะรินทร์, 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีโครงการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา โดยนำ ICT เข้ามาพัฒนาร่วมกับนโยบายและจุดเน้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งนำเทคโนโลยีการสื่อสารและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวดเร็วมาบูรณการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ปัจจุบันพบปัญหา ผู้บริหารขาดคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีมาควบคู่กับการบริหารจัดการในการติดต่อสื่อสาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี แผนพัฒนาประจำปี 2566) ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีนั้น ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะตัวสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยึดหลักการประสานสัมพันธ์เชิงบวก โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารที่เป็นหัวใจของการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานมุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนดได้ จึงเป็นผลทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบุคลากรมีคุณภาพ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2

2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู ที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 1,819 คน จาก 63 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยใช้หลักเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ร้อยละ 50 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงในลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มการตัวอย่าง จำนวน 317 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD โดยรวมและรายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาพรวม และรายด้าน

ด้านที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	$\overline{X}$	SD.	แปลค่า	อันดับ
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.05	.71	มาก	6
2	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.15	.73	มาก	5
3	ด้านความรู้ความสามารถ	4.17	.71	มาก	4
4	ด้านความเป็นผู้นำ	4.27	.72	มาก	1
5	ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.23	.76	มาก	3
6	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.23	.69	มาก	2
ภาพรวม		**4.18**	**.63**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.18, SD=.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ ($\overline{X}$ =4.27, SD=.72) รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศและอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในภาพรวมและรายด้าน ส่วนระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและด้านความเป็นผู้นำ ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2	เพศ		อายุ		วุฒิการศึกษา		ประสบการณ์ทำงาน		ขนาดของโรงเรียน	
	t	Sig.	F	Sig.	t	Sig.	F	Sig.	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพ	3.54**	.00	4.17*	.02	-.84	.40	2.07	.13	.29	.75
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.87**	.00	13.42**	.00	-2.70**	.01	1.56	.21	1.31	.27
ด้านความรู้ความสามารถ	6.96**	.00	4.92**	.01	-3.11**	.00	8.78**	.00	1.46	.23
ด้านความเป็นผู้นำ	**6.65****	.00	10.26**	.00	-1.43	.15	.27	.76	3.85*	.02
ด้านมนุษยสัมพันธ์	7.13**	.00	4.46**	.01	-3.84**	.00	1.28	.28	1.28	.28
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	5.83**	.00	19.24**	.00	-3.43**	.00	2.01	.14	.81	.45
รวม	**6.81****	**.00**	**9.65****	**.00**	**-2.97****	**.00**	**.60**	**.55**	**.82**	**.44**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน เพศต่างกัน มีความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในภาพรวม และแตกต่างกันในรายด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ส่วนอายุ แตกต่างกัน ในช่วงอายุต่ำกว่า 35 ปีต่างกับ 36-45 ปี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ และต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ อายุ 36-45 ปีต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านความรู้ความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ อายุต่ำกว่า 35 ปี ต่างกับ 36-45 ปี และอายุต่ำกว่า 35 ปี ต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ อายุ 36- 45 ปีต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านความรู้ความสามารถ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความรู้ความสามารถ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำครู นักเรียน ชุมชน ทางวิชาการ เป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องพัฒนา เสริมความรู้ของตนเองโดยเข้ารับการอบรม หรือศึกษาต่อและผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานสามารถครองตน ครองคน ครองงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ พิมชนก ตัณฑะเตมีย์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีกริยาท่าทาง ความน่าเชื่อถือในเรื่องเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีบุคลิกภาพ น่าเลื่อมใส น่าเคารพ น่าศรัทธา ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม แต่งกายดี มีวินัย มีการวางตัวเหมาะสม มีความอดทน มีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับตัว พัฒนา เรียนรู้เกี่ยวนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ควบคู่กับการบริหาร และเป็นตัวอย่างในการ

นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร ถาวรยิ่ง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มีความโปร่งใส มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่เสียสละ มีความรับผิดชอบ ให้ความเป็นธรรมกับทุกคน นำพรหมวิหารสี่ มีความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา วางตัวเป็นกลางเป็นแบบอย่างทีดีให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา จึงเป็นแบบอย่างที่ควาค่าแก่การเคารพนับถือของสังคม ดังที่ สุติมา ไชยบำรุง (2556) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่บริหารงานอยู่บนความตั้งมั่นของความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่นำความเดือดร้อนมาให้แก่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ทุกคน รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมด้านจิตใจในการบริหารองค์กรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าประสงค์

1.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรอบรู้ด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญมากต่อการขับเคลื่อนองค์กรถือเป็นปัจจัยหลักที่จะช่วยองค์กรให้มีการพัฒนาและก้าวทันต่อยุคสมัย เพราะการบริหารงานย่อมเกิดปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารงาน ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญในการแก้ไขปัญหาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีวิธีหรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งมีการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้บริหารมีทักษะ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มาพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องกับ ชยาภัสร์ วงฐ์ประภารัตน์ (2557) ได้ศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถมีความเป็นเลิศ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องมีความกล้าพูดกล้าตัดสินใจ แสดงความเป็นผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งยุคเทคโนโลยี และส่งเสริม พัฒนาทีมงานให้มีความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพให้โอกาสสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาและร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หน่วยงานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนผลักดัน และนำ

เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับณัฐชุนันท์ ธนัพประทูร (2559) ได้ศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันในด้านความเป็นผู้นำ

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นกันเอง สร้างความสัมพันธไมตรีอันดีงาม มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลอื่น เข้ามาพูดคุยให้คำแนะนำ สร้างความไว้วางใจให้แก่ครูและบุคคลรอบข้าง รับรู้ถึงความรู้สึกอบอุ่น สบายใจ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นด้วยความจริงใจ ดังที่ ยุพิน ไชยรินทร์ (2557) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะสามารถครองใจคนได้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความเคารพนับถือ ยกย่อง ให้เกียรติและได้รับความร่วมมือจากคนในองค์กรเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สุติมา ไชยบำรุง (2556) ได้ศึกษา การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู พบว่า ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมให้ครู ผู้เรียนทุกคน สามารถเข้าใช้เครือข่ายไร้สายได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนพัฒนา ให้ความสำคัญแก่เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งานได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับ อมร กรุดทอง (2565) ได้ศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบทั้งภาพรวมและรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน โดยเพศชายให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ยุคดิจิทัลเน้นการใช้คอมพิวเตอร์ ครูผู้ชายรับผิดชอบทางด้านอุปกรณ์มากกว่าครูเพศหญิง สอดคล้องกับ ณัฐชุนันท์ ธนัพประยูร (2559) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อายุต่ำกว่า 35 ปีต่างกับ 36-45 ปี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ และต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านภาพรวม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ สำหรับ 36-45 ปีต่างกับ 46 ปีขึ้นไป

ด้านภาพรวม และรายด้านทุกด้านยกเว้นด้านความรู้ความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า อายุต่ำกว่า 35 ปีต่างกับ 36-45 ปี ด้านภาพรวม และอายุต่ำกว่า 35 ปีต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนอายุ 36- 45 ปีต่างกับ 46 ปีขึ้นไป ด้านความรู้ความสามารถ โดยครูอายุ 36-45 ปี ให้ค่าเฉลี่ยมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูช่วงอายุ 35-46 ปีจะเป็นผู้บริหารระดับหัวหน้าที่ทำงานใกล้ชิดผู้อำนวยการ สอดคล้องกับ ภัทรภร วันชูเพลา (2565) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน พบว่า จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันยกเว้นด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้สำเร็จสูงกว่าปริญญาตรีจะได้รับมอบหมายในระดับหัวหน้าหมวด สอดคล้องกับ วิไล พรมดาว (2566) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีผ่านงานบริหารมากกว่า สอดคล้องกับ พนิดา รัษฎาเพชร (2565) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีความพร้อมในทุกด้าน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อนำไปหาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับ สุนิสา ชาวประชา (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะหลายด้านเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อทิศทางของยุคสมัยและจะต้องมีความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาเป็นอย่างดี และเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ผู้บริหารจะต้องทำการวิเคราะห์สถานศึกษาทั้งระบบเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษากำลังเผชิญอยู่ และนำไปวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาให้สถานศึกษาเกิดความก้าวหน้าและสอดรับต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้และทักษะทางเทคโนโลยี แต่ยังต้องมีความสามารถในการปรับตัวและนำพาสถานศึกษาให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559-2561).* กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์.

ชยาภัสร์ วงฐาประภารัตน์. (2557). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฐชุนันท์ ธนัพประยูร. (2559). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์แจ้งวัฒนะ

พนิดา รัษฎาเพชร. (2565). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น*

ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

พสุ เดชะรินทร์. (2554). *การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์.* กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.ร. เอกสารประกอบคำบรรยาย PMQA.

พิมพ์ชนก ตัณฑะเตมีย์. (2559). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ภัทรภร วันชูเพลา. (2565). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2.* วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 10(3), 80-89.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาส อังศุโชติและ อัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2562). *สถิติสำหรับการวิจัยและ เทคนิคการใช้ SPSS,* ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

วิไล พรหมดาว. (2566). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ศิริพร ถาวรยิ่ง. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มพนัสนิคม 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.* นนทบุรี: สำนักงาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.* กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุติมา ไชยบำรุง. (2556). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era).* http://www.trueplookpanya.com/knomledge/ content/52232/-edu-t251-t2-t2s3Administrators

